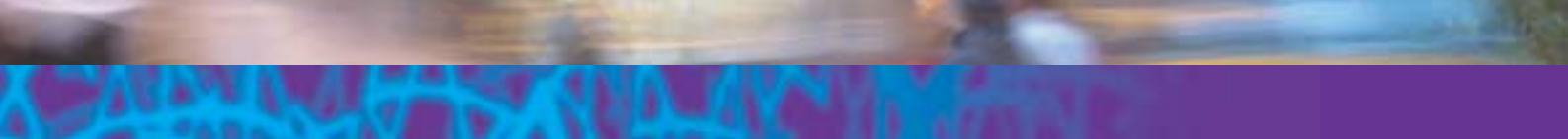

Jaarverslag JMW
2002

Archief Philip Staal

Vormgeving en druk: Stimio Communicatie Projecten i.s.m. Dickhoff Design. Fotografie Roeland Koning pag. 4, 7, 16, 20, 21, 23; Han Singels pag. 9

***Stichting Joods
Maatschappelijk Werk***

De Laïressestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020 - 577 65 77
Telefax 020 - 577 65 00
jmw@joodswelzijn.nl
www.joodswelzijn.nl

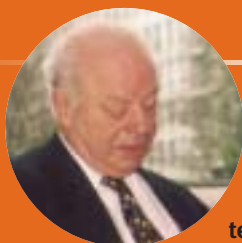

Jaarverslag JMW **2002**

4	PROFIEL
6	WERK EN ORGANISATIE
10	HULPVERLENING
14	ZORG & PREVENTIE
18	THUISZORG
21	CLIËNTEN- EN DEELNEMERSRAAD
25	KLACHTEN
27	FINANCIEEL VERSLAG
28	BESTUUR, DIRECTIE, MEDEWERKERS
30	ALGEMEEN BESTUUR

Subsidiegevers of andere derden aan wie JMW een meer specifieke verantwoording is verschuldigd, kunnen zo'n verantwoording afzonderlijk tegemoet zien als aanvulling op dit verslag.

P r o f i e l

In memoriam

Op 24 december 2002 overleed drs H.S. Menco, oud-bestuurslid van JMW en ook bestuurslid van vele andere Joodse en op Israël gerichte organisaties. Herman Menco maakte van 1972 tot 1990 deel uit van het bestuurscollege, het zogeheten 'derde' bestuursorgaan tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Toen dit college werd opgeheven, in 1990, trad hij toe tot het dagelijks bestuur waarvan hij lid bleef tot '92. Door zijn jaarlijkse aanwezigheid op de vergaderingen van het algemeen bestuur in de jaren na '92 – nu als 'genodigde' – gaf Herman ervan blijk dat zijn betrokkenheid bij JMW niet alleen van formele aard was. Zelfs op die historische laatste A.B.-vergaderingen in het verslagjaar, toen zijn gezondheid al lang te wensen overliet, speelde Herman een prominente rol. Bij het debat over de beoogde bestuursstructuur hield hij zijn gehoor op overtuigende wijze de noodzaak voor om afscheid te nemen van het ancien régime. Dat optreden tekende de betekenis van Herman Menco voor JMW. Een betekenis die zich niet alleen beperkte tot de financiële huishouding van JMW waarvoor hij als penningmeester tussen 1984 en '92 verantwoordelijk was. Op zijn initiatief werd in die jaren een vorm van 'zelf-evaluatie' geïntroduceerd met betrekking tot het functioneren van het bestuur. Dat was toen een novum. Nu maakt het deel uit van het met 'corporate governance' aangeduide gedachtengoed dat de leidraad vormt van de huidige bestuurlijke herstructurering, bij JMW, in de gezondheidszorg en het bedrijfsleven. Als penningmeester oogstte Menco succes met zijn beleggingspolitiek. Hij wist de tekorten te doen afnemen en de financieringsbronnen uit te breiden. Herman Menco's identificatie met het werk van JMW en zijn inzet voor de gehele Joodse gemeenschap in Nederland zullen node gemist worden.

De stichting Joods Maatschappelijk Werk werd in 1946 opgericht om 'de gehele sociale zorg aan de Joden in Nederland te coördineren, te bevorderen en uit te oefenen'. Deze aan JMW's oprichtingsakte ontleende doelstelling bepaalt ook nu nog het karakter van de instelling, in ten minste drie opzichten:

1. het werkgebied van JMW omvat heel Nederland;
2. de doelgroep beperkt zich tot de Joodse gemeenschap;
3. het werkveld (de sociale zorg) is uitzonderlijk breed en omvat een groot aantal werksoorten.

Sinds JMW daadwerkelijk met zijn activiteiten in het kader van de 'sociale zorg' begon, in september 1948, hebben de effecten van de Tweede Wereldoorlog zich doen gelden. Veel hulpvragen waarmee de doelgroep zich wendt tot JMW worden in meer of mindere mate bepaald of gekleurd door de oorlog, hetgeen ook tot uiting komt in het grote beroep dat de doelgroep jaarlijks op de instelling doet.

Het aanbod van JMW is verdeeld over drie sectoren:

1. hulpverlening (algemeen maatschappelijk werk, groepswerk, de Wet uitkeringen vervolgings-slachtoffers 1940 – 1945, jeugdzorg, en vluchtelingen- en migrantenwerk);
2. zorg & preventie (ouderenwerk, vrijwilligerswerk en samenlevingsopbouw);
3. thuiszorg (gezinsverzorging en wijkverpleging).

De dienstverlening van JMW is gebaseerd op het door de instelling ontwikkelde Model voor Integrale Hulpverlening dat erop gericht is om een zo licht mogelijke vorm van hulpverlening aan te bieden. In dat kader worden de cliënten van de sector 'Zorg en Preventie' aangeduid als 'deelnemers'. Zij kunnen een beroep doen op een scala aan meestal groepsgebonden activiteiten gericht op identiteitsversterking en ter voorkoming van vereenzaming en isolement.

JMW's doelgroep is ruimer dan volgens de religieuze criteria, terwijl ook aan niet-Joodse leden van een huishouden hulp kan worden verleend. Wat de begeleiding betreft in het kader van de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940 – 1945 is JMW zelfs verplicht hulp te bieden aan niet-Joodse slachtoffers van vervolging.

Het beleid van JMW is er expliciet op gericht ook de zogeheten 'ongebonden Joden' (degenen die niet tot het ledenbestand van een Joods kerkgenootschap horen) te bereiken. Zij vormen de meerderheid van de huidige Joodse gemeenschap.

Het hoofdkantoor van JMW is in Amsterdam, de overige vestigingen zijn in Rotterdam, Den Haag, Arnhem, Enschede, Groningen en Eindhoven.

Het werk van JMW wordt voor het grootste deel gesubsidieerd, door zowel de Rijksoverheid als de lokale overheden van de drie grootste steden. In de financiering van de tekorten wordt voorzien door particuliere Joodse fondsen, aangevuld met incidentele particuliere bijdragen.

Het verslagjaar was het laatste jaar waarin JMW een representatieve bestuursstructuur kende. In dit bestuur participeerden naast de drie joodse kerkgenootschappen 28 instellingen. Sinds begin 2003 is sprake van een nieuwe bestuursstructuur die ontleend is aan 'corporate governance' in het algemeen en aan de aanbevelingen van de Commissie Meurs (Health Care Governance) uit 1999 in het bijzonder. Bij het ontbreken van een wettelijke regeling zijn de bevoegdheden van de nieuwe organen van de stichting statutair vastgelegd.

drs H.G. Vuijsje, directeur

W e r k e n o r g a n i s a t i e

JMW ontleent zijn unieke karakter aan drie factoren: de doelgroep waarvoor het werkzaam is, de positie die de doelgroep inneemt in de samenleving en de inbedding van JMW in deze doelgroep.

Continu inspeland op de behoeften van zijn doelgroep is in de vijfenvijftig jaar van JMW's bestaan een zeer breed scala van voorzieningen ontstaan: van gesubsidieerde werksoorten als het algemeen maatschappelijk werk, (oorlog)slachtofferhulp, jeugd-, ouderen- en thuiszorg tot de talrijke specifieke voorzieningen in het kader van samenlevingsopbouw, vrijwilligerswerk en flankerend ouderenbeleid waaraan binnen de doelgroep een urgente behoefte was (en nog steeds is), maar die, incidentele en meestal kortstondige uitzonderingen daargelaten, het in de regel moesten stellen zonder enige financiering van overheidswege.

Bij het noemen van dit ongewoon brede aanbod mag ook niet voorbij worden gegaan aan werkzaamheden die zich af en toe 'voordoen' zonder dat die gewoonlijk tot het normale aanbod worden gerekend. Gemeen hebben die werkzaamheden dat zowel binnen de bedrijfsvoering van JMW als in het collectieve onderbewustzijn van de doelgroep het als vanzelfsprekend wordt aangenomen dat JMW die ter hand neemt. Of het nu gaat om de vluchtelingenstroom uit Oost-Europa of de opvang tijdens de eerste Golfoorlog of de regelingen met betrekking tot oorlogstegoeden zoals Maror en die van een tiental buitenlandse fondsen of de (niet nodig gebleken) repatriëring van Nederlanders uit de regio waartoe de Nederlandse overheid het initiatief nam aan de vooravond van de tweede Golfoorlog, – in al die gevallen is de inbreng van JMW nimmer in twijfel getrokken.

Het vertrouwen dat JMW blijktens deze voorbeelden bij zowel de doelgroep als in de 'buitenwereld' geniet laat het zich graag aanleunen. En niet ten onrechte: die werkzaamheden, die 'strukturele incidenten', kunnen in het raam van de positie van JMW binnen de Joodse gemeenschap en ook vanuit het werkveld waarop JMW zich beweegt niet anders gezien worden dan als een deel van JMW's core business.

Het is deze kennelijke vanzelfsprekendheid die ook dit verslagjaar een stempel drukte op werk en organisatie van JMW.

Wat het uitvoerend werk betreft nam JMW het initiatief tot het project 'Israël en de toestand in de wereld, wat doet dat u?' Na in het verslagjaar te zijn voorbereid worden op dit moment op 24 plaatsen in het land themabijeenkomsten over dit onderwerp gehouden, voor cliënten, deelnemers en vrijwilligers. De bijeenkomsten hebben tot doel de emoties rond Israël en de effecten ervan op de verhoudingen binnen de Nederlandse samenleving bespreekbaar en hanteerbaar te maken.

In 2001 konden met steun van JMW ruim 1.250 rechthebbenden uit Nederland een beroep doen op het Duitse Fonds voor voormalige Dwang- en Slavenarbeiders.

In het verslagjaar nam JMW het initiatief om bij het uitvoerend orgaan van dat fonds, de 'Conference on Jewish Material Claims against Germany' protest aan te tekenen tegen onder meer het terugvorderen van reeds verstrekte uitkeringen en om te bevorderen dat uitkeringsgerechtigden die buiten hun schuld nog geen aanvraag hadden gedaan daartoe alsnog in de gelegenheid gesteld zouden worden.

Formeel gaf de wereldwijd met veel succes opererende 'Claims Conference' geen krimp, maar uit de correspondentie met onze cliënten bleek dat men niet ongevoelig was voor de argumenten van een kleine welzijnsorganisatie uit Nederland.

Uit de aan hen verstuurde brieven bleek dat de Claims Conference haar beleid had versoepeld en voor het leeuwendeel tegemoet was gekomen aan de grieven van JMW. JMW zag het als zijn taak om dat gewijzigde beleid via advertenties in de media bekend te maken als gevolg waarvan tientallen rechthebbenden alsnog zicht op een uitkering konden krijgen.

Voortgezet werd de informatievoorziening rond de Joodse Tegoeden. Alleen al met betrekking tot het Jocosarchief konden (dankzij de vruchtbare samenwerking met het Algemeen Rijksarchief) ruim 700 verzoeken om informatie over 'nagelaten (familie)betrekkingen' worden beantwoord. Mede op basis van het Liro-archief vonden duizenden brieven hun weg naar betrokkenen en nabestaanden waarin hun een beeld wordt gegeven van de wijze waarop zichzelf of hun familie door de bezetter werden beroofd.

Helaas heeft JMW's vanzelfsprekende betrokkenheid op deze en tal van andere gebieden dit jaar ook geresulteerd in een nog hoger exploitatietekort dan in de afgelopen jaren reeds het geval was. Achterblijvende overheidssubsidies, een ernsti-

Informatievoorziening Liro/Jokos/Westerborklijsten

		tot 31-12-2001	2002	totaal	
Liro-archief					
Ontvangen aanvraagformulieren		2.627	21	2.648	
Beantwoorde aanvragen		2.598	44	2.642	
		tot 2000	2001	2002	totaal
Beantwoorde brieven JMW		507	108	79	694
Beantwoorde brieven via Meldpunt		673	218	163	1.054
Beantwoorde brieven via Algemeen Rijksarchief		3	198	492	693
Totaal Jokos		1.183	524	734	2.441

ge aantasting van JMW's vermogenspositie en de toegenomen behoefte van de doelgroep aan juist die voorzieningen en activiteiten die in het geheel niet gesubsidieerd worden, hebben in het afgelopen decennium geleid tot de huidige financiële situatie die niet anders dan zorgwekkend kan worden genoemd.

Het enige jaren geleden in gang gezette traject ter verbetering van de organisatie is als gevolg daarvan in 2002 steeds meer komen te staan in het teken van deze geldzorgen. Vrijwel direct nadat de nieuwe Raad van Toezicht was geïnstalleerd, zijn er afspraken gemaakt met de nieuw benoemde bestuurder die in de komende drie jaar moeten leiden tot een gezondere financiële situatie. Concreet betekent dit dat door een verbetering van de productiviteit in de thuiszorg, door bezuinigingen op de personele overhead van de organisatie en door het verwerven van aanvullende financiering tussen 2003 en 2006 het exploitatietekort met niet minder dan ongeveer € 800.000 dient af te nemen. Het streven zal er daarbij op gericht moeten zijn om de (hiervoor aangeduide) geloofwaardigheid van JMW binnen en buiten de Joodse gemeenschap onaantast te laten. Dat kan alleen met een breed aanbod van voorzieningen dat ten minste in zijn samenhang voorziet in de behoeften van de doelgroep.

Met zulke targets in de komende jaren is het noodzakelijk de organisatie op orde te hebben. In het verslagjaar werden daartoe grote stappen voorwaarts gezet. Het organisatie-ontwikkelingsproject werd voortvarend ter hand genomen. In de loop van het verslagjaar kon een eerste voorstel voor een aangepaste organisatie worden uitgebracht die voorwaarden schept voor een betere bedrijfsvoering en, uiteindelijk, tot een nog efficiëntere dienstverlening zal leiden. In het overleg met de Ondernemingsraad bleken de uitgangspunten van de organisatie-aanpassing en het traject daarnaar toe op steun te kunnen rekenen van de werknemers.

Na een lange tijd van voorbereiding kon ook de bestuurlijke herstructurering zijn beslag krijgen toen het Algemeen Bestuur zijn goedkeuring gaf aan een statutenwijziging die de weg vrij maakte voor de implementatie van een nieuwe topstructuur met drie nieuwe organen: een Raad van Toezicht, een Bestuur en een Gemeenschapsraad. De werving en selectie van de leden van de Raad van Toezicht konden nog in het verslagjaar worden voltooid.

JMW actief

Stichting Joods Maatschappelijk Werk

bezoek onze nieuwe website

www.joodswelzijn.nl

Sjalom Reijnoud, lehitraot

In de afgelopen 15 jaar heeft JMW drastische veranderingen ondergaan. Van een klassieke maatschappelijk werk instelling is JMW uitgegroeid tot een welzijnsorganisatie met een breed hulpverleningsaanbod. Welzijnswerk is mensenwerk. De werkzaamheden die JMW uitvoert zijn het resultaat van teamwork, waarbij elke medewerker zijn eigen bijdrage levert. Toch zijn er in de geschiedenis van JMW altijd personen geweest die een eigen plaats opeisten en de ontwikkelingen binnen JMW sterk beïnvloedden. De begin 2002 uit dienst getreden sectormanager 'Zorg & Preventie', Reijnoud van Ginkel heeft sinds zijn komst in 1985 nadrukkelijk zijn stempel gedrukt op de werkzaamheden van JMW. Met zijn unieke kwaliteiten vormde hij de drijvende kracht achter verschillende evenementen zoals de 'Conferentie voor de naoorlogse generatie' in 1990, 'Het ondergedoken kind' (1992), 'De generaties in gesprek' (1995) en Jom Tsavta (1997), evenementen die het begin vormden van projecten gericht op de integratie van Joden binnen de Joodse gemeenschap en in de Nederlandse samenleving. Reijnoud ontwikkelde daarvoor met zijn team een scala aan identiteitsversterkende en gemeenschapsbevorderende activiteiten, waarbij bijzondere aandacht werd gegeven aan het opbouwen van Joodse sociale netwerken. Het werk dat Reijnoud bij JMW heeft geïnitieerd heeft de levens van vele Nederlandse Joden beïnvloed en heeft mede bijgedragen tot de bloei die onze pluriforme Joodse gemeenschap in Nederland in het afgelopen decennium in sociaal en cultureel opzicht heeft meegemaakt.

Kanselier Konrad Adenauer tekent in 1952 de eerste overeenkomst die de Claims Conference sloot met de Duitse regering.

H u l p v e r l e n i n g

Algemeen maatschappelijk Werk

Het niet vervullen van ontstane vacatures in verband met de geplande afbouw van de formatie in 2003 verhoogde de werkdruk in het verslagjaar. Daarnaast vormde het onduidelijke uitvoeringsbeleid van de 'Claims Conference' een zekere belasting bij de begeleiding door JMW van aanvragen bij het Duitse Fonds voor voormalige Dwang- en Slavenarbeiders. Het tweede half jaar werd gedomineerd door de situatie in Israël en het Midden-Oosten. De vele zelfmoordaanslagen, de zorg om familieleden en de reacties in Nederland op Israël veroorzaakten onrust, gevoelens van onveiligheid en riepen vele vragen op. In de individuele hulpverlening en het groepswork werd hier aandacht aan besteed.

Naast verzoeken om informatie en advies werden, evenals in voorgaande jaren, cliënten geholpen met relatie en identiteitsvragen en financiële problemen. Na het succesvolle verloop van het project 'Preventief Huisbezoek aan Ouderen' in de regio Amsterdam kreeg dit een vervolg in de regio Den Haag/Rotterdam. Reeds vele jaren is JMW betrokken bij de toewijzing van bewoners voor de flats aan de Nieuwe Keizersgracht. Plannen rond verbouw en renovatie verontrustten de bewoners en zorgden enige tijd voor een grote onzekerheid.

Met woningcorporatie 'De Key' en de stedelijke woningdienst werd overlegd over de toekomst van de flats en de te realiseren voorzieningen voor de bewoners.

Het videoproject biedt vervolgingsslachtoffers de mogelijkheid om hun levensloop, in het bijzonder de ervaringen tijdens de oorlog, op videoband te laten vastleggen. Ook de naoorlogse generatie kan gebruik maken van dit aanbod. In het verslagjaar werden acht opnames gemaakt. Van de 'Kaf Patoeach', de telefoonlijn voor Israëli's, werd ruim zeventig keer gebruik gemaakt. Ivrietsprekende maatschappelijk werkers geven hier informatie en advies en verwijzen zonodig intern door voor verdere hulpverlening. Een zevental nieuwe vluchtelingen kwamen voor sociale begeleiding en ondersteuning naar JMW.

Collega's onder elkaar

Jeugdzorg

In 2002 werd de zogenaamde *'Toegang'* tot de JMW jeugdzorg operationeel door de oprichting van het screeningsteam. In samenwerking met Sinaï-Ambulant werden de aanmeldingen in de jeugdzorg in dit team besproken. Met de jeugdpsychiater van Sinaï-Ambulant werd bekeken welke hulpvorm voor ouders/pleegouders en pupillen de meest geëigende was.

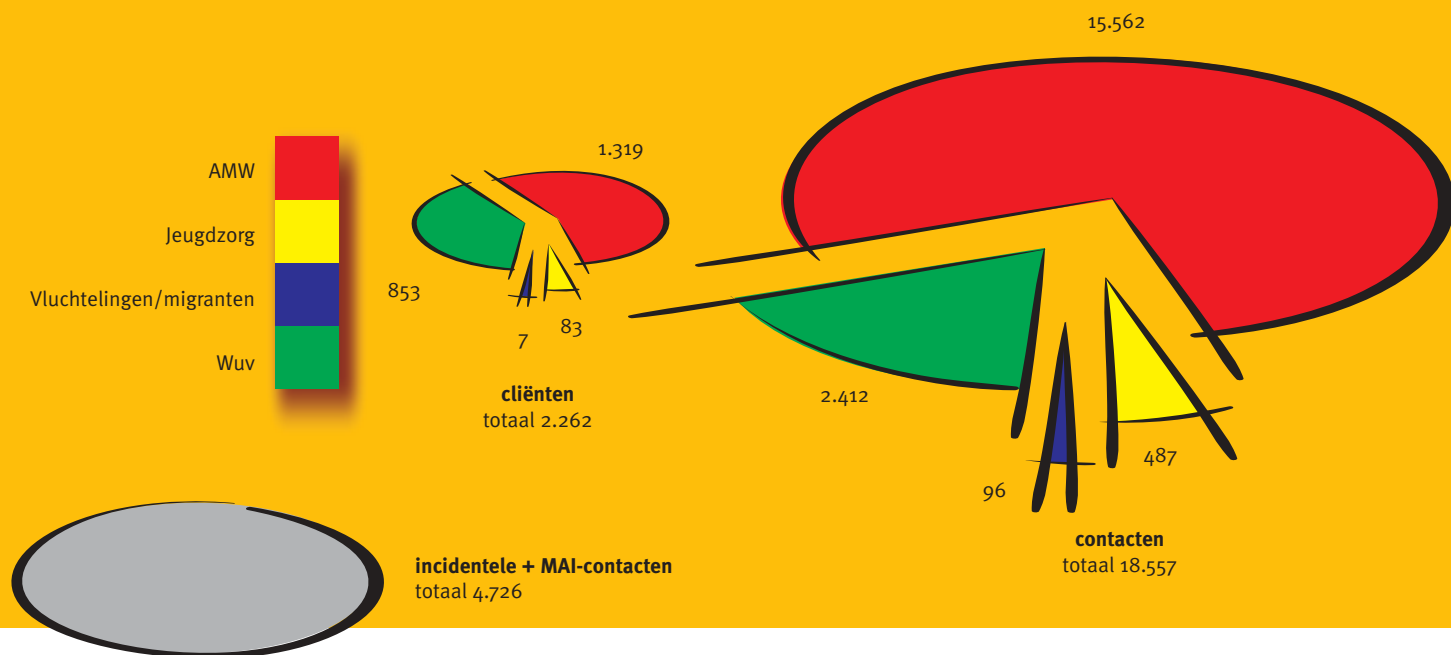
Aan 63 cliëntsystemen en 20 minderjarigen werd in 2002 informatie, advies en psychosociale hulp geboden in de vrijwillig ambulante jeugdhulpverlening. De lichte terugloop in de ambulante jeugdhulpverlening is voornamelijk toe te schrijven aan de aanscherping van de interne cliëntregistratie regels. Met de Joodse scholen en jeugdverenigingen werd evenals in voorafgaande jaren contact onderhouden.

Wat betreft de *residentiële* voorzieningen werd dit jaar veel aandacht besteed aan de herstart van gezinshuis. Medio 2002 kon met de werving van nieuwe gezinshuisouders worden begonnen. Helaas verliep deze wervingsactie niet voorspoedig. Uiteindelijk konden uit de beschikbare kandidaten geen gezinshuisouders worden aangetrokken. Een baan waarin men toch minstens 12 uur van de 24 uur per dag beschikbaar moet zijn, vraagt anno 2002 een salariële beloning. De in overleg met de subsidiegever vrijgemaakte gelden waren echter niet toereikend om aan gezinshuisouders een reëel salaris te verstrekken. De herstart van het gezinshuis kon dan ook helaas niet in 2002 worden gerealiseerd.

Het *begeleid kamerbewoning-project* was het gehele jaar door redelijk goed bezet. Met deelnemers aan dit project onderhield de coördinator gemiddeld een maal per veertien dagen contact.

De uitvoering van de *jeugdbescherming* en de *jeugdreclassering* werd ook in 2002 door de William Schrikker Stichting onder eindverantwoordelijkheid van JMW uitgevoerd. Tien pupillen werden in het kader van voogdij of onder toezichtstelling begeleid door twee jeugdbeschermers.

Aantal cliënten en contacten per werksoort

Mede door de val van twee kabinetten liep de behandeling, in de Kamer, van de Wet op de Jeugdzorg vertraging op. Hierdoor werd ook het zogeheten 'decentralisatietraject' voor de ambulante landelijk werkende jeugdbescherming en jeugdhulpverleningsinstellingen vertraagd. In overleg met de Ministeries van VWS, Justitie en enige andere partijen kon voor JMW jeugdzorg een scenario worden opgesteld waarbinnen de eigen 'toegang' en uitvoering van de (vrijwillige) ambulante jeugdhulpverlening en jeugdbeschermingstaken kunnen worden uitgevoerd.

Als uitvloeisel van de in de nieuwe Wet op de Jeugdzorg beoogde scheiding van 'vraag en aanbod' zal voor de pleegzorg en de residentiële voorzieningen een passende oplossing moeten worden gevonden.

Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940 – 1945

Met het uitvoeringsoraan, de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR), vindt jaarlijks enige malen overleg plaats. In dit overleg kwamen onder meer de veranderingen in de uitvoeringspraktijk van de PUR aan de orde. Naast dit overleg vindt tezamen met de andere begeleidende instellingen overleg plaats met de PUR over de jaarlijkse productieafspraken.

In 2001 startte de PUR het project 'Verbetering aanvraagtraject'.

Op verzoek van de Raad gaf JMW een reactie op de eindevaluatie van dit project. Het aantal rapportages dat JMW naar de PUR zond daalde van 459 (in 2001) tot 281. Daarvan betroffen 48 een eerste aanvraag (waaronder 15 WUBO- of gecombineerde WUV/WUBO-rapportages) en 218 een vervolgrapportage.

De daling werd vooral veroorzaakt door drie factoren: de invoering van de voorziening 'DMV' (Deelname Maatschappelijk Verkeer) waarvoor geen sociale rapportage door de begeleidende instellingen vereist is, het veranderde beleid rond de toewijzing van een auto en het beleid met betrekking tot de toewijzing van huishoudelijke hulp.

De daling in rapportages had direct tot gevolg dat de formatie bestemd voor het opstellen van rapportages in het kader van de oorlogswetten sterk moest worden afgebouwd. Nog in 2002 werd deze problematiek door de begeleidende instellingen gezamenlijk gemeld aan het Ministerie van VWS.

Toelichting

De gegevens hierboven betreffen zogeheten 'uitgedeelde cliënten', d.w.z. cliënten met wie een langere hulpverleningsrelatie heeft bestaan. Onder 'intake-contacten' vallen

- contacten met cliënten in de intake-fase van een langdurige hulpverleningsrelatie, en
- contacten met cliënten die na de intake-fase van ten hoogste drie contacten niet tot een uitdeling zijn gekomen, d.w.z. zijn beëindigd.

De hierboven genoemde 'incidentele contacten' betreffen

- contacten met vroegere cliënten met wie ten tijde van het contact in het verslagjaar geen langere hulpverleningsrelatie bestond,
- contacten met cliënten met wie zo'n relatie wel bestond, maar die in het verslagjaar tussentijds, bij afwezigheid (ziekte of anderszins niet-beschikbaarheid) van de vaste maatschappelijk werker, contact opnamen met een andere werker.

MAI-contacten zijn de overige 'vluchtige' contacten waarbij het ging om advies en informatie over een veelheid van onderwerpen.

intake-contacten
1.835

Cliëntenregistratie

Totaal aantal cliënten en contacten

Hulpverlening	2002
Cliënten	2.262
Contacten	18.557
Intake-contacten	1.835

Groepswork

Het groepswerkteam besteedde dit jaar veel tijd en aandacht aan de samenwerking met Sinai Ambulant. Het samenwerkings preventieproject met het Sinai-Centrum verliep evenals voorgaande jaren succesvol. Er werden in totaal vijf cursussen gegeven: de 'Vriendschapskursus voor vrouwen', 'In de knel door je werk'; 'In de put uit de put', 'Omgaan met dementie' en 'Agressie de baas'. In totaal bezochten een veertigtal deelnemers de bijeenkomsten.

De vriendschapskursus voor vrouwen werd als preventieproject aangemeld bij de stichting 'Sluyterman van Loo'. Deze Stichting beheert een stimuleringsfonds voorouderprojecten en stelt geld beschikbaar voor onderzoek. Het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI) is door deze stichting benaderd voor de daadwerkelijke uitvoering van het onderzoek naar de projecten waarin aan eenzaamheidsbestrijding aandacht wordt gegeven. In het kader van de voorbereiding vond gezamenlijk overleg plaats tussen het Sinai-Centrum, het NIDI en de stichting 'Sluyterman van Loo'.

Het groepswerkteam heeft verder zes gespreksgroepen begeleid en drie cursussen levensverhalen schrijven gegeven. In totaal werden de bijeenkomsten door ca. 60 deelnemers bezocht.

Wederom werd de schrijfmarathon gehouden. Drie dagdelen bogen een 62 cursisten zich tijdens de marathon over de opdrachten voor het opschrijven van het eigen levensverhaal.

Bijscholing

Z o r g & P r e v e n t i e

Met de eind 2001 uitgebrachte publicatie van het demografisch onderzoek 'De Joden in Nederland anno 2000' kreeg JMW een schat aan gegevens in handen die van belang zijn voor het beleid van zorgverlening ten behoeve van onze doelgroep. Het afgelopen jaar heeft de sector 'Z & P' zich dan ook intensief beziggehouden met de betekenis van de resultaten van het onderzoek voor een optimaal aanbod van zorg en activiteiten, nu en in de toekomst.

Daarnaast stond dit jaar in het teken van samenwerking en uitwisseling met andere Joodse organisaties, zowel in nationaal als internationaal verband. Dat ook Joodse organisaties in andere landen geconfronteerd worden met demografische veranderingen en zich in de aard en consequenties hiervan willen verdiepen, bleek uit de animo voor een conferentie met als titel: Changing Jewish Communities. In de organisatie van deze conferentie, die afgelopen zomer in Berlijn werd gehouden, heeft de afdeling Samenlevingsopbouw van de sector een belangrijk aandeel gehad.

Voorafgaand aan deze conferentie vond in Berlijn eveneens een conferentie over Joods vrijwilligerswerk plaats. De conferentie mondde uit in een plan om een Europees uitwisselingsprogramma voor vrijwilligers tot stand te brengen. In het najaar is in Amsterdam met afgevaardigden uit verschillende Europese landen overlegd over uitwerking van dit plan. De bedoeling is om vrijwilligers en professionals die met vrijwilligers werken onderling werkbezoeken te laten afleggen om met elkanders werk en methodieken kennis te maken, van elkaar te leren en elkaar te inspireren.

Ook politieke ontwikkelingen vroegen het afgelopen jaar de aandacht van de sector. De confrontatie met het toenemend geweld in het Midden-Oosten en de gevolgen hiervan voor het welzijn van leden van onze doelgroep, bracht de sector ertoe om een programma voor gespreksgroepen te gaan ontwikkelen. Gezien het gevoelige karakter van de thematiek werd het programma eerst aangeboden aan de vrijwilligers van JMW om te toetsen of de ontwikkelde opzet ook geschikt zou zijn voor overige leden van de doelgroep. Deze themadagen voor vrijwilligers zijn zeer positief ontvangen, zodat besloten kon worden een aanbod naar buiten toe te doen.

In het kader van de bijdrage aan de opbouw van een pluriforme Joodse gemeenschap hebben er mede met behulp van vrijwilligers ook dit jaar weer diverse activiteiten plaatsgevonden.

JMW's *samenlevingsopbouw* blijft zich daarbij richten op behoeften van sociaal-culturele aard. Nieuw en een groot succes in dit verband was dit jaar de in december gehouden 'oversjabbes'. Door de lage drempel bood deze voor meer dan zestig mensen de mogelijkheid om joodse traditie te leren en te ervaren te midden van meer en minder ingewijden. Van belang is om aan de behoeften in zoveel mogelijk regio's tegemoet te komen en waar mogelijk samen te werken met andere Joodse organisaties.

Zo is er in Zuid-Holland naast de gebruikelijke sociaal-culturele activiteiten in samenwerking met de LJG, NIG, WIZO, de Israëlische ambassade en JMW-groepen een grote Jom Ha'atsmaoetviering (Onafhankelijkheidsdag Israël) gehouden.

Voor de noordelijke provincies heeft de groep 'Sjemoeot' in Heereveen een spil-functie. Uit Groningen en Drente komt men naar de bijeenkomsten.

Samengewerkt wordt er met de groep 'Sjalom' uit Groningen.

Ook in het Gooi was men dit jaar weer zeer actief. Naast koffie-ochtenden organiseerde men dit jaar in samenwerking met het Filmhuis voor de tweede maal een Joods filmfestival. Dit festival was zo geslaagd dat er plannen zijn om ook met en voor de Israëli's in het kader van het project Tsavta een dergelijk festival te gaan organiseren. De jaarlijkse bijeenkomst in december 'Jom Tsavta' trok wel 500 deelnemers en was een groot succes. Binnen het *ouderenwerk* kunnen we constateren dat het aantal deelnemers aan de cursussen op centrum Beth Simcha gelijk is gebleven. Verder kwam men evenals vorige jaren regelmatig naar het ouderencentrum voor informatie en/of advies.

Ook dit jaar werd vorm gegeven aan de viering van Joodse feestdagen als Rosj Hasjana, Chanoecka, Poerim en Pesach door bijeenkomsten voor ouderen te organiseren. Aan sommige bijeenkomsten namen wat meer ouderen en aan andere wat minder deel vergeleken met het jaar daarvoor.

Deelname aan de stadsactiviteiten van Joods Ouderenwerk Amsterdam, zoals koffieochtenden, open atelier en café Schiller is gelijk gebleven.

Benjamin

Lezers 9.373

Activiteiten

Opbouwwerkactiviteiten

Aantal deelnemers	748
Aantal deelnames	1.074
Aantal bijeenkomsten	58

Thema- en gespreksgroepen

Aantal deelnemers	82
Aantal deelnames	726
Aantal bijeenkomsten	93

Cursus Joodse Cultuur

Aantal deelnemers	42
Aantal deelnames	420
Aantal bijeenkomsten	10

Cursus Levensverhalen Schrijven

Aantal deelnemers	18
Aantal deelnames	96
Aantal bijeenkomsten	16

Schrijfmaraathon

Aantal deelnemers	62
-------------------	----

'Oversjabbes'

Aantal deelnemers	65
-------------------	----

JMW-Tsavta

Aantal volwassen deelnemers totaal	1.175
------------------------------------	-------

Jom Tsavta

Aantal deelnemers	513
-------------------	-----

Wat betreft de eettafel Nesjomelet moet helaas vastgesteld worden dat het aantal gasten met 14 procent is teruggelopen door ziekte en overlijden. Weinig nieuwe gasten dienen zich aan. Dit heeft te maken met het feit dat nieuwkomers niet zo makkelijk toegang hebben tot het gastenbestand dat veelal uit vaste groepjes bestaat. Gezocht wordt naar mogelijkheden om hier in verandering te brengen. Tegelijkertijd kan echter geconstateerd worden dat voor de maaltijden ter gelegenheid van de Joodse feesten, de pannenkoekenmaaltijd en de barbecue, erg veel belangstelling bestaat.

Het afgelopen jaar werd het project 'preventief huisbezoek' voortgezet.

Op verzoek van ouderen werden 101 huisbezoeken afgelegd. Doel is om zo vroeg mogelijk te signaleren of en in welke mate ouderen hulp nodig hebben, om informatie te geven over voorzieningen en zo nodig door te verwijzen naar de juiste instanties. Naast de eenmalige bezoeken ten behoeve van ouderen boven de 70, is het de bedoeling mensen boven de 80 jaar jaarlijks te bezoeken, hetgeen betekende dat in december gestart werd met een aantal vervolggesprekken. Als alternatief voor de joodse ouderenlijn die in de praktijk niet voldoende voldeed is in september gestart met het belproject. Dit project houdt in dat een vast aantal vrijwilligers die cliënten, die aangegeven hebben daar prijs op te stellen, regelmatig belt om een praatje te maken.

Ook cliënten uit de mediene kunnen van deze voorziening gebruik maken.

Ten slotte werden in het verslagjaar voorbereidingen getroffen om in samenwerking met het verzorgingshuis 'Beth Shalom' een internetcafé voor ouderen te starten. Inmiddels is dit ambitieuze project gerealiseerd.

Bij het *vrijwilligerswerk* hebben zowel de interne ontwikkelingen bij JMW als externe sociaal-politieke ontwikkelingen centraal gestaan. Wat betreft de interne ontwikkelingen is de Vrijwilligersraad regelmatig geïnformeerd over op handen zijnde veranderingen binnen de werkorganisatie en de betekenis hiervan voor de organisatie van het vrijwilligerswerk.

Wat betreft externe ontwikkelingen is op de landelijke vrijwilligersdag aandacht besteed aan het demografisch onderzoek en wat de resultaten daarvan betekenen voor de toekomst van Joods Nederland. Daarnaast zijn er, zoals reeds vermeld, themadagen voor vrijwilligers gehouden naar aanleiding van de escalerende politieke situatie in het Midden-Oosten en de psycho-sociale gevolgen daarvan voor onze doelgroep (met inbegrip van de vrijwilligers).

De vrijwilligersstage voor leerlingen van de tweede groep van de Joodse scholengemeenschap 'Maimonides' waarbij ouderen bezocht worden heeft dit jaar een vervolg gehad. Op grond van

Friendly visiting (vrijwilligers)	
Aantal cliënten (Amsterdam)	232
Flankerend ouderenbeleid	
Aantal deelnemers	1.013
Aantal deelnames	2.255
Aantal bijeenkomsten	150
Lunteren (vakantievoorziening)	
Aantal deelnemers	38
Eettafel Nesjomelet	
Aantal maaltijden	6.412
Telefooncirkel (vrijwilligers)	
Aantal deelnemers	9

Cursussen en activiteiten van het sociaal-cultureel clubwerk van Beth Simcha

Aantal deelnames	2.327
Aantal bijeenkomsten	446
Matzelunch/tea	
Aantal deelnemers	27
Dagtocht	
Aantal deelnemers	134
Dagtocht	
Aantal deelnemers	134

Preventief huisbezoek

Aantal deelnemers	97
-------------------	----

Zomerprogramma

Aantal deelnemers	101
-------------------	-----

Poerimviering

Aantal deelnemers	63
-------------------	----

de ervaringen van vorig jaar hebben een aantal aanpassingen plaatsgevonden. Dit samenwerkingsproject tussen het 'Maimonides' en JMW wordt door alle partijen zo waardevol geacht dat het in 2003 gecontinueerd zal worden in het kader van het vak 'verzorging'.

In 2002 hebben landelijk 88 vrijwilligers hulp geboden aan 232 cliënten in ruim 6.700 contacten. Deze vrijwilligers bieden intensieve hulp- en dienstverlening zoals vriendschappelijk huisbezoek, vervoer naar arts en ziekenhuis, begeleiding bij het wandelen en boodschappen doen. Ook behoort daartoe telefonische dienstverlening zoals die in de zogeheten 'telefooncirkel' gestalte heeft gekregen. Aangezien het merendeel van deze cliënten bejaard tot hoogbejaard is, is deze hulp van onschatbare waarde.

Ten slotte kon de sector 'Zorg en Preventie' rekenen op de inzet van 93 vrijwilligers ten behoeve van het sociaal cultureel werk en 17 vrijwilligers voor administratieve taken.

Ouderenwerk Amsterdam

Aantal bijeenkomsten Schiller	26
Aantal deelnames Schiller	507
Aantal bijeenkomsten Plantage	45
Aantal deelnames Plantage	383
Aantal bijeenkomsten Museumgroep	2
Aantal deelnames Museumgroep	6
Aantal bijeenkomsten Atelier	114
Aantal deelnames Atelier	313
Aantal bijeenkomsten koffieochtend	49
Aantal deelnames koffieochtend	690
Totaal aantal bijeenkomsten	236
Totaal aantal deelnames	1.899

Verdeling aantal vrijwilligers over de verschillende activiteiten

Friendly visiting	82
Telefooncirkel	6
Ouderenlijn/belproject	3
Opbouwwerk	85
JOA	8
Administratie	17
Totaal aantal vrijwilligers	201

T h u i s z o r g

Landelijk was de sector ‘verzorging en verpleging’ ook dit verslagjaar weer sterk in beweging. Ook aan JMW gingen de belangrijkste factoren achter die beweging niet voorbij: de modernisering van de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten), de marktwerking in de zorg, de toelating van nieuwe zorgaanbieders, de functiegebonden indicatie en het landelijk benchmark-onderzoek onder thuiszorginstellingen.

De uitkomst van dat benchmarkonderzoek ging JMW zelfs rechtsstreeks aan. Het in dit onderzoek gepubliceerde oordeel van de thuiszorg-cliënten van JMW over de zorgverlening kan bemoedigend worden genoemd. De uitkomsten van dit onderzoek werden besproken met de Cliënten- en deelnemersraad. Voor de verhoging van de kwaliteit en verbetering van de continuïteit in de uitvoering van het huishoudelijk werk werd een projectplan opgesteld.

In 2002 werd JMW door zowel de ‘Inspectie voor de Gezondheidszorg’ als door ‘TNO – Certification Apeldoorn’ getoetst. Laatstgenoemde toetst op de kwaliteitsnormen, waaraan instellingen voor thuiszorg moeten voldoen in het kader van het lidmaatschap van de Landelijke Vereniging voor Thuiszorg. Beide toetsingen legden enige tekortkomingen bloot, die in de loop van 2003 zijn opgeheven.

Wachttijst

De wachttijst voor verzorging en huishoudelijke hulp was in het verslagjaar aanmerkelijk korter dan in 2001. Reeds in de eerste maanden van 2002 konden de nog resterende cliënten van de wachttijst uit 2001 dankzij een succesvolle personeelswerving worden geholpen. Ook aan de vraag naar alpha-helpenden kon voor het eerst sinds jaren weer worden voldaan.

In de loop van het jaar behoeften niet meer dan enige tientallen cliënten voor korte tijd op de wachttijst worden geplaatst voor huishoudelijke verzorging en alpha-hulpverlening. In vrijwel alle gevallen kon met een minder aantal uren de zorgverlening worden gestart en was er in feite meer sprake van tijdelijke ‘rantsoenering’ van de zorg. Slechts 19 cliënten stonden enige tijd voor het volledig aantal geïndiceerde uren op de wachttijst.

Registratie cliëntgegevens

Huishoudelijke en persoonlijke verzorging	490 cliënten	39.782 uur
Verpleging	35 cliënten	894 uur
Alphahulpverlening	191 cliënten	19.700 uur
Persoonsgebonden budget	3 cliënten	
Totaal aantal cliënten/uren	719 cliënten	60.376 uur

Personeel

In het kader van de kwaliteitsverbetering werd meer dan in voorafgaande jaren aandacht besteed aan de deskundigheidsbevordering op het gebied van huishoudelijk werk. Evenals de nieuwe medewerkers in de verzorging kregen ook de nieuwe medewerkers huishoudelijke verzorging een uitgebreide inwerkperiode en lopen zij evenals de verzorgenden met een senior medewerker enige dagen mee in de praktijk. Onder paraplu van de SIGRA (Stichting Samenwerkende Instellingen Gezondheidszorg Regio Amsterdam) namen meerdere thuiszorginstellingen deel aan het stedelijk project Sociale Veiligheid.

In 2002 werd het eerste gedeelte van dit project afgerond met de uitreiking van de Sociale Veiligheidswijzer en een uitgebreid evaluatierapport aan de deelnemende organisaties. Het is nu aan de instellingen zelf de sociale veiligheid hoog op eigen agenda te houden.

JMW paste waar nodig de veiligheidswijzer aan en reikte deze uit aan de uitvoerende medewerkers. In deze veiligheidswijzer staan belangrijke tips voor het verhogen van de veiligheid en adviezen die aan cliënten kunnen worden gegeven.

De personeelsfunctionaris bereidde in 2002 het nieuwe landelijke functie-waarderingssysteem gezondheidszorg (FWG) voor. In 2003 moet dit systeem door wijziging van de CAO inwerking treden, waarmee de verschillen tussen de cao thuiszorg en de cao gezondheidszorg nagenoeg verdwenen zijn, hetgeen de arbeidsmobiliteit tussen beide branches ten goede zal komen.

Indicatie

De indicatieorganen hebben zich voorbereid op de veranderingen die in 2003 als gevolg van de gewijzigde AWBZ plaatsvinden. De indicatie zal als eerste met deze veranderingen worden geconfronteerd. Werd in 2002 de indicatie nog toegewezen op zorgproducten, in 2003 zal de indicatiestelling functiebreed worden vastgesteld. Voor de cliënt betekent dit een zekere verbetering. In één indicatie kunnen verschillende door de AWBZ betaalde zorgvormen – functies – worden toegewezen, waarmee eveneens een Persoons Gebonden Budget kan worden aangevraagd bij de zorgverzekeraar.

Met de stichting 'Tot & Met' werden in het kader van deze op handen zijnde veranderingen overleg gevoerd. Uitgangspunt hierbij was dat JMW voor haar cliënten de toegang tot de zorg kan behouden en de indicaties kan blijven afgeven. In 2002 stelde de indicatieadviseur van JMW 198 indicaties en 287 herindicaties op. In totaal werden er 485 indicatiebesluiten afgegeven voor huishoudelijke verzorging, alpha-hulp, persoonlijke verzorging, gespecialiseerde verzorging en verpleging.

Met het medisch maatschappelijk werk van de Joodse afdeling van het Ziekenhuis Amstelveen werden de werkafspraken, die in 2000 werden gemaakt om een goede doorgeleiding naar JMW-Thuiszorg te waarborgen, geëvalueerd. Conform de afspraak vindt deze evaluatie jaarlijks plaats en worden deze op basis van de uitkomsten van de evaluatie bijgesteld.

Verpleging, (huishoudelijke)verzorging en alpha-hulpverlening

In het verslagjaar werd door het verzorgingshuis 'Beth Shalom' en JMW hard gewerkt aan de totstandkoming van een samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van de wijkverpleging. Medio oktober was het dan zo ver en werden de eerste JMW-clënten door verpleegkundigen van 'Beth Shalom' geholpen.

Nog in 2002 konden 35 cliënten thuis worden verpleegd!

Ook met de stichting Combizorg werd de samenwerking, op een weliswaar bescheiden schaal, voortgezet. Circa 90 uitvoerende medewerkers verrichten in 2002 bij 490 cliënten huishoudelijke en verzorgende werkzaamheden. De alpha-medewerkers boden hun diensten in het huishouden aan bij 191 alpha-clënten.

Maaltijdvoorziening en alarmering

Evenals voorgaande jaren verzorgde de stichting 'Maaltijdvoorziening Amsterdam' de inkoop en bezorging van (kosjere) maaltijden aan huis. De indicatieadviseur meldde een tiental cliënten voor deze voorziening aan. In Amstelveen konden de maaltijden zonodig worden geleverd via het Ziekenhuis Amstelveen.

C l i ë n t e n - e n d e e l n e m e r s r a a d

Ten geleide

De Cliënten- en deelnemersraad (hierna te noemen: de Raad) van Joods Maatschappelijk Werk presenteert hierbij zijn jaarverslag over 2002.

Samenstelling Raad

Aan het eind van het verslagjaar was de samenstelling van de Raad (alfabetisch):

- de heer E.E. Dormits (vice-voorzitter, met als aandachtsgebied Wuv en mediene);
- mevrouw T.A. Eisenmann-Gutwirth (met als aandachtsgebied Jeugdhulpverlening/Thuiszorg);
- de heer P.A.B. Konijn (voorzitter);
- de heer J.B. Polak (met aandachtsgebied Wuv);
- de heer F. Pront (vanaf 30 oktober 2002 met aandachtsgebied ouderenzorg (gericht op activiteiten door de SLO), vluchtelingen (Israël), interne contacten en website);
- mevrouw R. Spiero-Hochfeld (met aandachtsgebied Wuv);
- de heer S.L. Wennek (secretaris/penningmeester, met aandachtsgebied mediene/Zorg & Preventie).

Aan het eind van het verslagjaar heeft de heer Polak zich niet voor een tweede termijn van drie jaar verkiesbaar gesteld. De heer Pront is aan het eind van het verslagjaar als lid van de Raad toegetreden.

Mevrouw Hoogenraad van JMW verleent secretariële ondersteuning.

Vergaderfrequentie

De Raad heeft in het verslagjaar elf maal vergaderd. De heer Agsteribbe, directiesecretaris, heeft als vertegenwoordiger van de directie van JMW de bijeenkomsten tot en met juli bijgewoond, in augustus is zijn functie overgenomen door de heer Vuijsje, algemeen directeur.

Werkzaamheden t.b.v. cliënten en deelnemers

Thuiszorg

Naar aanleiding van een brief van JMW-Thuiszorg aan de cliënten over een wachtlijst

voor huishoudelijk werk en een cliëntenstop wegens een afgenomen personeelsbezetting heeft de Raad de heer Toff (hoofd Thuiszorg) en mevrouw Kok-Carstens (sectormanager Thuiszorg) uitgenodigd om tijdens een vergadering van de Raad een toelichting te geven. Na enkele suggesties van de Raad en intensieve inspanning van de Thuiszorg kon de wachtlijst worden weggewerkt.

Tevredenheidsonderzoek

Naar aanleiding van kritische vragen en vele discussies heeft de Raad JMW aangemoedigd om een tevredenheidsonderzoek onder de cliënten en deelnemers tot stand te brengen. De Raad heeft de heer Kooyman, staf lid onderzoek van JMW, uitgenodigd om informatie te verschaffen over het door hem op te zetten tevredenheidsonderzoek. Bij die gelegenheid heeft de heer Kooyman de wens van de Raad om nauw bij dit onderzoek te worden betrokken ondersteund.

Samenwerkingsverband JMW, Beth Shalom en Sinai

Naar aanleiding van het opgestelde samenwerkingsverband tussen JMW, Beth Shalom en Sinai heeft JMW het advies van de Raad op constructieve wijze ingewilligd om de samenwerkingsverband tussen JMW, Beth Shalom en Sinai te versterken ten gunste van de cliënt.

Cliënten in de mediene

De Raad heeft zorgen over de continuïteit van Joodse voorzieningen in de mediene en dan met name voor ouderen. De Raad heeft de directie dan ook vragen gesteld over de onderbezetting en eventuele sluiting van het kantoor Enschede en de vacature van de opbouwwerker in het zuiden van het land. Door financiële moeilijkheden heeft de Raad deze besluitvorming niet tegen kunnen houden.

Bedreiging en antisemitisme

De Raad maakt zich zorgen over bedreigingen tegen de Joodse gemeenschap in Nederland en openlijk antisemitisme. De Raad heeft bij de directie van JMW geïnformeerd welke hulp JMW kan bieden. JMW heeft de bezorgdheid van de Raad vertaald in een reeks van gesprekgroepen. De Raad heeft dit onderwerp in het verslagjaar niet afgesloten en zal het in 2003 weer agenderen met nadruk op hulp aan kinderen.

Joods zorgcircuit

De Raad voelt zich bijzonder betrokken bij de voortgang van het Joods zorgcircuit. De Raad ontvangt van de directie van JMW informatie over de vorderingen van de samenwerking binnen het zorgcircuit. De heren Konijn en Wennek hebben deelgenomen aan twee bijeenkomsten die samenwerking tussen de verschillende Joodse cliëntenraden beogen. Door deze activiteit versterkt de Raad het Joods zorgcircuit.

Onderzoeksresultaten van het demografisch onderzoek

De raad heeft vraagtekens gesteld over de methodologie van het demografisch onderzoek. Naar aanleiding daarvan heeft de heer Kooyman de methodologie uitvoerig en naar tevredenheid toegelicht, met name over de te verwachten aard en omvang van de Joodse gemeenschap in Nederland.

Advies over de benaming 'vaderjoden'

De Raad heeft een advies naar de directie gestuurd over het gebruik bij JMW van de benaming 'vaderjoden' voor personen met alleen een Joodse vader. De Raad is van mening dat deze aanduiding discriminerend kan worden ervaren. Het antwoord van de directie wordt afgewacht.

Raad: organisatie en doelstelling

Bekendheid geven aan de rol en werkzaamheden van de Raad

De Raad heeft sinds maart 2003 een eigen pagina op de website van JMW. Belangstellenden kunnen hierop informatie over de activiteiten van de Raad inwinnen en vragen stellen. Ook zal de Raad op deze pagina wervingsadvertenties zetten voor nieuwe leden. Om de rol en de standpunten van de Raad bij cliënten en deelnemers meer bekendheid te geven werd de raadsvoorzitter in het verslagjaar in 'de Benjamin' geïnterviewd. Ook heeft de Raad sedert het eind van het verslagjaar een eigen column.

Evaluatie vier jaar Raad

De heer Polak heeft een evaluatie-enquête opgesteld. De evaluatie werd ervaren als een nuttig beoefening. Eén van de doelstellingen uit de evaluatie voor het komende jaar is hoe de Raad zich zou moeten profileren naar de buitenwereld toe om de achterban

– cliënten en deelnemers – te bereiken en van hen te horen wat hun wensen en op- en aanmerkingen over Joodse zorg zijn.

Financiën

Gezien de toegenomen kosten werd een verhoging van het budget van € 1.000,- gevraagd.

Deze werd voor 2002 en 2003 toegekend.

Slot

Aan het eind van het verslagjaar heeft de Raad afscheid genomen van de heer Agsteribbe en de heer Polak.

De heer Agsteribbe heeft in zijn functie van directiesecretaris van JMW halverwege 1998 de Raad opgezet en van oktober 2000 tot augustus 2002 als afgevaardigde van de directie van JMW de Raad vergaderingen bijgewoond. In die laatste functie heeft hij de Raad geïnformeerd over het reilen en zeilen van de instelling en ondersteund op het gebied van het uitbrengen van adviezen aan de directie. De Raad heeft zijn open opstelling in de Raad buitengewoon gewaardeerd.

De heer Polak is vanaf de oprichting, 18 mei 1998, bij de Raad betrokken geweest, maar heeft onlangs te kennen gegeven zich niet voor een tweede zittingsduur beschikbaar te stellen, aangezien hij meer tijd aan privé-werkzaamheden wenst te besteden. De heer Polak heeft vanaf 1 januari 1999 tot 1 januari 2003 naast zijn functie als lid met aandachtsgebied de Wuv tijdelijk de functies van waarnemend voorzitter en waarnemend secretaris bekleedt. De Raad zal zijn bijdragen aan de discussies missen.

K l a c h t e n

In totaal deden in 2002 tien cliënten/deelnemers hun beklag over de dienstverlening van JMW. Dit aantal komt nagenoeg overeen met vorige jaren. In slechts drie gevallen strandde de bemiddelingspoging in het zogeheten 'voortraject' en legde de klager (daarna) zijn klacht voor aan de onafhankelijke klachtencommissie. Deze commissie behandelt alle klachten volgens een uniforme, in het klachtenreglement vastgelegde procedure, ongeacht de werksoort waarop deze betrekking hebben.

In de sector 'Hulpverlening' betroffen de klachten: begeleiding, advies en informatie met betrekking tot het Duitse Fonds voor voormalige Dwang- en Slavenarbeiders, steun bij het vinden van huisvesting en de begeleiding in het gezinshuis met betrekking tot opleidingsmogelijkheden, vermogensbeheer en begeleid wonen.

In de sector 'Zorg & Preventie' werd geklaagd over het (onvoldoende) aanbod van cursussen buiten de randstad en de begeleiding door medewerkers en vrijwilligers. In de sector 'Thuiszorg' ging het om een verdenking tegen een medewerker bij de afhandeling van een nalatenschap. Voor zover de klachtencommissie de klagers in het gelijk stelde, volgde de directie het advies van de commissie op.

In het verslagjaar zag een nieuw klachtenreglement het daglicht. Daarin wordt tegemoet gekomen aan de wens van de Cliënten- en deelnemersraad om klachten sneller af te handelen als onderdeel van een klant-vriendelijker benadering van de klager.

De samenstelling van de klachtencommissie is in de loop van het verslagjaar gewijzigd. Op dit moment is de samenstelling als volgt:

- Mevr. mr M. Pach, voorzitter,
- Mevr. J. Stodel, lid,
- Mevr. E. Santen, lid.

Aantallen klachten	Hulpverlening				Zorg & Preventie			Thuiszorg		Totaal
	AMW	Jeugd	Wuv	Vlucht./migranten	SLO	Vrijwilligers	Ouderen	Gezins-verzorging	Wijkverpleging	
Voortraject (ter bemiddeling)	3	3			1	2		1		10
Succesvol bemiddeld	3	1			1	1		1		7
Klachtencommissie (ter behandeling)		2*			-	1**		-		3
Uitspraak	* Op twee onderdelen van de <i>eerste</i> klacht werd de klager in het gelijk gesteld, over een derde onderdeel werd geen uitspraak gedaan, een vierde werd niet ontvankelijk verklaard. Op twee onderdelen van de <i>tweede</i> klacht werd de klager in het gelijk gesteld; op een derde onderdeel werd de klacht afgewezen.				** De klacht werd niet ontvankelijk verklaard.					

Mevrouw Pach heeft de plaats ingenomen van mr E.J. Numann die, na een lange staat van dienst, op eigen verzoek terugtrad. Mevrouw Santen nam de plaats in van de heer M. van der Sluis, die eveneens na een jarenlang lidmaatschap van de commissie de wens te kennen gaf te willen terugtreden.

Als plaatsvervangers werden in 2002 benoemd:

- Mevr. mr dr J.C. Hes, voorzitter,
- Mevr. drs E. Hochheimer, lid,
- Mevr. drs A. Roschar-Rosenstein, lid.

Financieel verslag

Balans per 31 december

ACTIEF	Toelichting	2002	2001
Vaste activa		€	€
Materiële vaste activa	1	241.647	305.075
Vlottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren	2	186.148	173.235
Rekeningen-courant	3	92.213	96.788
Overige vorderingen en overlopende activa	4	<u>724.664</u>	<u>577.889</u>
		1.003.025	847.912
Liquide middelen	5	<u>341.731</u>	<u>130.366</u>
Som der vlottende activa		<u>1.344.756</u>	<u>978.278</u>
Totaal		<u>1.586.403</u>	<u>1.283.353</u>
PASSIEF			
Resultaat	6	-1.056.118	-830.522
reserves en voorzieningen	7	104.382	110.970
Kortlopende schulden			
Crediteuren		289.232	127.774
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8	143.227	211.858
Rekeningen-courant	9	880.449	352.507
Overige schulden en overlopende passiva	10	<u>1.225.231</u>	<u>1.310.766</u>
		<u>2.538.139</u>	<u>2.002.905</u>
Totaal		<u>1.586.403</u>	<u>1.283.353</u>

Exploitatierekening

	Toelichting	Exploitatie 2002	Begroting 2001	Exploitatie 2000
Baten		€	€	€
Subsidies	11	4.801.260	4.762.786	4.541.475
Overige opbrengsten	12	<u>472.008</u>	<u>424.197</u>	<u>586.643</u>
		5.273.268	5.186.983	5.128.118
Lasten				
Personeelskosten	13	5.143.253	4.791.306	4.823.379
Huisvestingskosten	14	260.583	278.627	269.930
Kantoorkosten	15	630.473	555.268	589.436
Algemene kosten		120.486	110.768	92.424
Specifieke kosten	16	<u>211.756</u>	<u>232.608</u>	<u>230.195</u>
		<u>6.366.551</u>	<u>5.968.577</u>	<u>6.005.364</u>
Baten minus lasten		-1.093.283	-781.594	-877.246
Buitengewone baten minus lasten	17	<u>37.165</u>	<u>-12.523</u>	<u>46.724</u>
Exploitatiesaldo		<u>-1.056.118</u>	<u>-794.117</u>	<u>-830.522</u>

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben het in dit jaarverslag opgenomen financieel verslag van de stichting Joods Maatschappelijk Werk te Amsterdam over 2002 gecontroleerd. Dit jaarverslag is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake het financieel verslag te verstrekken.

Werkzaamheden

Wij hebben vastgesteld dat het financieel verslag is ontleend aan de door ons gecontroleerde jaarrekening 2002 van de stichting Joods Maatschappelijk Werk te Amsterdam. Bij deze jaarrekening hebben wij op 6 mei 2003 een goedkeurende accountantsverklaring verstrekt.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat dit financieel verslag op alle van materieel zijnde aspecten in overeenstemming is met de jaarrekening waaraan dit is ontleend. Voor een beter inzicht in de financiële positie en de resultaten van de stichting Joods Maatschappelijk Werk en de reikwijdte van onze controle dient dit financieel verslag te worden gelezen in samenhang met de volledige jaarrekening waaraan dit is ontleend, alsmede met de door ons daarbij verstrekte accountantsverklaring.

Amsterdam, 6 mei 2003
Mazars Paardekooper Hoffman
C.A.A. Ringeling RA

B e s t u u r , d i r e c t i e e n m e d e w e r k e r s

Naar de toestand van 31 december 2002

Staf- en aandachtsfunctionarissen

M.N. ABRAM, **SYSTEEMBEHEER**
H.B. FORTUIN, **ALGEMENE ZAKEN & FACILITY MANAGEMENT**
G.E. ITALIAANDER, **HULPVERLENING & THUISZORG**
W.J. KOOPMANS, **HULPVERLENING & THUISZORG**
DRS C.M. KOOYMAN, **ONDERZOEK**
M.U. KOTEK, **PR**
MEVR. DRS A. PELS, **PASTORAAL WERK**
J. ROUS, **AUTOMATISERING**
MEVR. W. ZAAL, **PERSENEELSADVISEUR**

Dagelijks Bestuur

MR A.PH. HERTOEG, **VOORZITTER**
DRS H.J. VAN DEN BERGH, **VICE-VOORZITTER**
MEVR. ING. R.C.M. SOESMAN-THEMANS, **SECRETARIS**
DRS M.E. PAKTOR, **PENNINGMEESTER**
IR H. VAN DAM
DRS W.H. KOSTER

Managementteam

DRS H.G. VUIJSJE, **DIRECTEUR**
MEVR. H.M. KOK-CARSTENS, **SECTORMANAGER 'HULPVERLENING' EN THUISZORG'**
DRS R.H.H.M. MOSCH, RA CMC, **SECTORMANAGER FINANCIËN & ADMINISTRATIE A.I.**

DRS A.J. AGSTERIBBE, **DIRECTIESECRETARIS**

Sector Hulpverlening

AMSTERDAM - UNIT I

MEVR. E.J. OESTERMAN, **UNITHOOFD**
MEVR. S.J. BRUINSMA
MEVR. M. DAVIDSON-HENSELIJN
MEVR. H. VAN EMDEN-PELS
MEVR. W. HOFMAN
MEVR. E.R.L. HUITEMA
MEVR. C.F. JOSEPH-SZWAJZER
MEVR. H.E. MOUWES
MEVR. A.P.M.J. VAN DER VEN
MEVR. E.S. DE VRIES

AMSTERDAM - UNIT II

MEVR. E.J. OESTERMAN, **UNITHOOFD**
MEVR. A.L.E. BRUSSELMERS
MEVR. J.M. GROOT
MEVR. E. COHEN
M.M. GRÜNFELD
MEVR. E.E. KONSTANTINOV-SCHOLTENS
MEVR. M.G. PAUKA
V. SHANI
MEVR. Y. VOS
MEVR. I.P. PALACHE-SOMMER, **GEDETACHEERD IN ZIEKENHUIS AMSTELVEEN/CIZ**

ZUID-HOLLAND/ZEELAND - UNIT ZZ

MEVR. A. VAN NASSAU, **UNITHOOFD, A.I.**
MEVR. J. BLANS, **ASSISTENT BEROEPSKRACHT**
MEVR. V.A.C. BRIJER-GRAGLIA
S. FERWERDA
MEVR. E.R.L. HUITEMA
MEVR. E.D. MILDE-FREDERIKS
MEVR. M. WAASDORP
ONDERSTEUNING
MEVR. W.J. BOKSMAN
MEVR. F.M. HOS-V.D. KOLK
MEVR. L.R. DEN HEYER
MEVR. C.P. SWART

ZUID/OOST/NOORD-NEDERLAND - UNIT ZON

MEVR. B.D. KATZENSTEIN, **UNITHOOFD**
MEVR. CH.P.L. HOOGMAN
MEVR. L. JEURISSEN-VAN LAAR, (20% T.B.V. BETH ZIKNA-VERZORGINGSCHUIS)
MEVR. V.M.F. KROUWELS
MEVR. E. RAMAKERS
MEVR. E. VAN STRATUM
MEVR. F.S. TERLOUW
ONDERSTEUNING
M. LE BLANC
MEVR. A. NIESWAAG-KLEMENS
MEVR. G. DE HAAN-RONNER

Sector Zorg & Preventie

SAMENLEVINGSOPBOUW

MEVR. N.H.J. WOLF, **HOOFD**
MEVR. R.M. VAN DEN BERG
H.T. DE BRUIJN
MEVR. J. DROP
MEVR. M. FUCHS-GRÜNBERG
MEVR. T. HARMSSEN
MEVR. I. HIRSCH
MEVR. M.F. SAMSON
MEVR. J. SILVERMAN

SECRETARIAAT

MEVR. M. VAN DEN BERG-SLOK
MEVR. J.C. HAGENAAR
MEVR. A. VAN VLIET-ORANJE

Ondersteunende afdelingen

SECRETARIAAT

MEVR. J.H.M. BUESINK, **HOOFD**
MEVR. R. HOOGENRAAD
MEVR. T. LIJESSEN
L.P.M. MELIS
MEVR. H.J.M. POELS, **PROJECTMEDEWERKSTER**
MEVR. G. VENETIANER

REGISTRATIE

MEVR. E.M.C. BEEKHOF, **HOOFD**
MEVR. E. VAN AKKEREN-POLAK
MEVR. L. BIEKRAM-OEDIET DOEBÉ
MEVR. A. VAN DRIEL-VAN DORT
MEVR. B.J. LIEVENDAG

VRIJWILLIGERSWERK

MEVR. C. ANSTADT, **HOOFD/AANDACHTSFUNCTIARIS Z & P**

OUDERENWERK

MEVR. E.E. DE BAAT, **HOOFD**
MEVR. S.S.H. MANASSEN-LEERAAR
MEVR. CH. MARAPIN-BISESSER
MEVR. M. OEI-JAS
J. WEYEL
MEVR. G. TSAO, **SECRETARIAAT**

Sector Thuiszorg

PH.R.A. RUBENS, **INDICATIE-ADVISEUR**
J.B. TOFF, **HOOFD**
J. KOS
MEVR. A. LASSOY
MEVR. G. VAN RIJN
L. DE VOS
MEVR. G.B. DE LEVIE, **SECRETARIAAT**

TRADITIONEEL HELPENDEN

ALST, M.L.Y.
ASSEN, L.B.
BAAS, O.
BEELLEN, J.
BEHARI, K.
BENISTANT R.E.
BLAAUW, M.G.
BLANKEN, A. VAN
BOGERS, R.C.
BOLDEWIJN, L.L.
BOUZIT, M.
BRONKHORST, T.
BROUWER, R.J.
BURGERSDIJK, E.
CAIRO-CHAAR, N.C.
COHEN, A.A.
DIRKS-ZADELHOFF, A.
DORP, E.
DUHEN, S.
DUIN, C.M.
DIJK, A.
ENGELBREGT, H.J.
EIJK, A. VAN
FRUCHAUD, C.T.
GANS, E.M.
GENT, M.W.
GILS, P.
GUNPUTSING, A.R.
HOOGENRAAD, G.
HOSHEA, J.H.H.
HUIDEN-INO, S. VAN
ICHIE, E. DHR
JANSEN, C.
JONG, M. DE

JONGE, H.E. DE
KAMPHUIS, G.M.
KNOL, M.G.
KOERS, C.
KOMPEER, M.L.
KOS, J.
KROEZE, M.
LANGIUS, J.N.D.
LASSOY, A.
LEENARTS, C.M.R.
LEERINK, D.
LI, D.Y.
LOK, V.C.
LUITJES, J.M.
MALCONTENT, K.W.
MARCOVICH-TE BRINKE, A.
MARTENS, S.B.E.S.
MAST, H.
MASTBAUM, Z.
MEER, J.J.W. VAN DER
MEESTER, R.
MEIJER, G.
MILLENAAR, P.W.
MIJNALS, M.M.
MOUKHTAR, E.
MUNCK, M.J. DE
OUDE KEMPERS, S.R.B.
PAPPENHEIM, D.
PEETOOM, E.R.
PIJNENBORG, K.A.J.
QUAADVLIET-HARNIK, M.
RADEMAKER, N.
REITSMA, H.
ROSEBEL, R.C.

TELEFOON/RECEPTIE

MEVR. M. DRESDEN-REENS
S. HEESAKKERS
MEVR. S.A. SCHUTTEN-KLAASSEN

FINANCIËLE AFDELING

A.M. MEIJER, **HOOFD**
MEVR. M.C. HAAN
A. VAN DER LINDE
H.R. REITSMA
MEVR. S. VAN DER TERP
T. WEIJNSCHENK

HUISHOUDELIJKE DIENST

Y. BABILA
MEVR. A. CHIRINO-ROOT

Kantoren

CENTRAALBUREAU AMSTERDAM
DE LAIRESSESTRAAT 145-147
TEL 020 - 577 65 77

BUREAU ROTTERDAM
WALENBURGERWEG 74
TEL 010 - 466 86 66

BUREAU DEN HAAG
GENTSESTRAAT 79
TEL 070 - 355 56 72

BUREAU ENSCHEDE
HENGLOSESTRAAT 56A
TEL 053 - 431 85 02

BUREAU EINDHOVEN
PARKLAAN 85
TEL 040 - 243 45 45

BUREAU GRONINGEN
NWE. EBBINGESTRAAT 46A
TEL 050 - 313 29 08

BUREAU ARNHEM
JANSBUITENSINGEL 32II
TEL 026 - 445 12 89

KAF PATOUACH (IVRIETLIJN):
TEL 020 - 577 65 99

DAARNAAST ZIJN ER 45
ALPHAHELPENDEN WERKZAAM,
DIE NIET IN DIENST ZIJN.

Algemeen bestuur JMW naar de toestand van 31 december 2002

BERG, MEVR. DRS H., KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND
BERGH, DRS H. VAN DEN, KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND
BONNEWITS-MECHANICUS, MEVR. M., SOCIALE COMMISSIE ROTTERDAM
BRILLESLIJPER, DRS D.S., N.I.I.S.A.
COHEN, I.B., KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND
CORONEL, M.U., PORTUGES-ISRAËLIETISCH KERKGENOOTSCHAP
DAHAN-HERTOG, MEVR. F., PORTUGES-ISRAËLIETISCH KERKGENOOTSCHAP
DAM, IR H.VAN, NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP
EISENMANN, G., NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP
EISENMANN-DAVIDSON, MEVR. S.R., NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP
EITJE, A., DE GEZ. JEUGDORGANISATIES (BNE AKIWA)
EMDEN, DRS H.M. VAN, STICHTING HACHSJARAH & ALYAH
ENGELSMAN, MEVR. M., NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP
FRIEDEBERG, DR A.S., KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND
GELDER, MEVR.E. VAN, NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP
GODSCHALK, DR M., NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP
GOLDSTOFF, E., 'HET VERBOND'
GOMES DE MESQUITA, MEVR. A., PORTUGES-ISRAËLIETISCH KERKGENOOTSCHAP
GOMES DE MESQUITA, DR A.H., NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP
HAAN-DE VRIES ROBBÉ, MEVR. M.A. DEN, [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
HARTOG-ZANTEN, MEVR. E.H., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
HERTOG, MR A.P.H., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
HERTZBERGER, C.J., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
HERTZBERGER-LISSAUR, MEVR. E.L., [F. FRIEDMANN'S STICHTING](#)
ISAAC, DRS A.D., [CEFINA-JMW](#)
JOOSTEN, DRS H.S., [FEDERATIE INST. JOODSE BEJAARDENZORG](#)
KAMPELMACHER-VAN MENTS, N., [SINAI CENTRUM](#)
KAT, DRS R.J., [KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND](#)
KATER, ARTS, A.P., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
KATER, PROF. DR L., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
KON, R., [STICHTING JBO](#)
KORNBUM, M., [DE GEZAMENLIJKE STUDIEFONDSEN](#)
KOSTER, DRS W.H., [CLARA MENDES STICHTING](#)
KRAMMER, DRS J., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
LEVISSON, MEVR. A.C., [ONDERNEMINGSRAAD](#)
LION-ZIEKENOPPASSER, MEVR. H., [KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND](#)
LOONSTEIN, MR H., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
MAGNUS, L., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
MARKUS, MEVR. K., [KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND](#)
MENDELS-VEGA, MEVR. B., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
NATHANS, DR I., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
NOACH, R., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
NOTOWICZ, DR A., [STICHTING JOODSE BEJAARDENZORG 'S GRAVENHAGE](#)
PAKTOR, DRS M.E., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
PAPPIE, DRS D., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
PINEDO, MEVR. S., [KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND](#)
POLAK, H.M., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
QUERIDO, DRS R., [KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND](#)
REIS, M. VAN DER, [ONDERNEMINGSRAAD](#)
RUNNE, MEVROUW C., [DE GEZ. JEUGDORGANISATIES \(HABONIEM\)](#)
SANDERS, DRS J.H., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
SANDERS-HEKSTER, [MEVR. DRS M., N.I.I.S.A.](#)
SANDERS-SCHOTTLAND, MEVR. S., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
SCHILO-HILDESHEIM, MEVR. M.S., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
SIMONS-DEEN, MEVR. DRS J.M., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
SLAGER, IR K.M., [B'NAI B'RITH](#)
SOESMAN-THEMANS, MEVR. ING. R.C.M., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
SPANGENTHAL-DANIEL, MEVR. E.S., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
SPIER, MR E.IJ., [DE GEZAMENLIJKE STUDIEFONDSEN](#)
STEIN, MEVR. MR DRS S.R., [DE GEZAMENLIJKE JEUGDORGANISATIES \(KADIMA\)](#)
STIBBE-ENGELSMAN, MEVR. J., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
STODEL, MEVR. J., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
STRANDERS, ING. L.F., [KERKGEN. VERBOND LIB.-REL. JODEN IN NEDERLAND](#)
WITZENHAUSEN, L., [VER. CENTRALE ISRAËLITISCHE ZIEKENVERPLEGING](#)
WOLF, DRS E., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
WOUDSTRA, I., [NEDERLANDS-ISRAËLITISCH KERKGENOOTSCHAP](#)
WIJNSCHENK, J., [FEDERATIE INST. JOODSE BEJAARDENZORG](#)
VACATURE, [MESCHIBATH NEFESCH](#)

In memoriam

Bij de voorbereidingen van dit jaarverslag, begin maart 2003, nam JMW kennis van het overlijden van dr A.J. van der Leeuw. De heer Van der Leeuw was van 1973 tot 1981 lid en van 1981 tot 1990 voorzitter van de Uitkeringsraad vervolgingsslachtoffers 1940 – 1945.

Bij de vorming van de Pensioen- en Uitkeringsraad (de 'PUR') in 1990 bleef hij zich als voorzitter van de Raadskamer Wuv en als lid van het bestuur van de Raad tot zijn afscheid in 1992 inzetten voor de materiële zorg aan de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Decennia eerder was de heer Van der Leeuw als wetenschappelijk onderzoeker bij het Rijks Instituut voor Oorlogs Documentatie (het huidige NIOD) betrokken bij de restitutiebetalingen van de toenmalige Duitse bondsregering. Zijn werkzaam leven, zowel bij het RIOD als bij het ABP en de PUR, dat vooraf werd gegaan door zijn deelname in het verzet tijdens de oorlogsjaren, bracht de heer Van der Leeuw in aanraking met onze doelgroep. Zijn solidariteit met de Joodse vervolgingsslachtoffers was alom bekend. Toen in 1993 het voornemen van de toenmalige minister van WVC, mevrouw d'Ancona, zich begon af te tekenen om de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940 – 1945 te sluiten voor de na-oorlogse generatie deed JMW dan ook met succes een beroep op Van der Leeuw. Mede dankzij zijn onmiddellijke bereidheid tot medewerking kon JMW een laatste poging doen die sluiting te voorkomen. Het met zijn steun door JMW geconcipeerde concept voor een 'Algemene Maatregel van Bestuur' wist in korte tijd leden in de Vaste Kamercommissie te overtuigen van de redelijkheid van het door JMW ingenomen standpunt. Helaas liep JMW's poging, een jaar later, stuk op de onverzettelijkheid waarmee de minister bij haar standpunt meende te moeten blijven. Joods Maatschappelijk Werk zal de heer Van der Leeuw met groot respect blijven gedenken.

***Stichting Joods
Maatschappelijk Werk***

De Lairessestraat 145-147
1075 HJ Amsterdam
Telefoon 020 - 577 65 77
Telefax 020 - 577 65 00
jmw@joodswelzijn.nl
www.joodswelzijn.nl